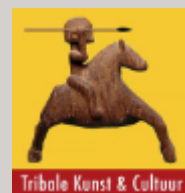

Footprints

Nieuwsbrief
van de
Vereniging
Tribale Kunst
en Cultuur

13e jaargang
nummer 3
juni 2025

Beste leden,

In deze Footprints ruime aandacht voor de aanschaf van kant en klare sokkels en een bijdrage van Jaap Goedemoed waar we graag reacties op ontvangen.

De redacteur, André Smit, Footprints@xs4all.nl

In dit nummer

2. Uit de vereniging
3. Ibeji mantels
5. Teruggave Benin Bronzen
6. Sokkels
8. Vondst op Koningsdag
9. Activiteiten van leden
10. Externe agenda
12. Ingo Barlovic
13. Boeken

UIT DE VERENIGING

Verzamelaarsbeurs TKC een terugblik

Zoals de laatste jaren gebruikelijk, was ook dit jaar onze verzamelaarsbeurs in Waspik, dit keer op 18 mei. De belangstelling van zowel de verkopers als bezoekers was redelijk. Er was voor elk wat wils, van hedendaagse objecten uit Afrika tot oude objecten van hoge kwaliteit. Over het algemeen was men tevreden over de verkoopresultaten. Naast het verhandelen van objecten is de beurs ook ieder jaar een ontmoetingsplek voor de leden en belangstellenden voor niet-westerse objecten.

Speciale dank gaat uit naar de organisator van deze beurs Sjef Horsten.

Guus van den Boogaard

Kopij gezocht

De redactie van Tribale Kunst is dringend op zoek naar nieuwe, mooie kopij met name over Indonesië, Oceanië, de oorspronkelijke bewoners van Amerika en de arctische gebieden. Een mooi artikel over een Afrikaans aspect kan natuurlijk ook altijd.

Heb je een idee of een plan laat het ons weten. Wij zijn er zeer dankbaar voor en zullen waar nodig helpen.

Stuur een mailtje naar de redactie: tkcredactie

UIT DE VERENIGING

Voorpublicatie Ibeji mantels

Birmingham
Museum of Art,
Engeland

Ibeji met mantel

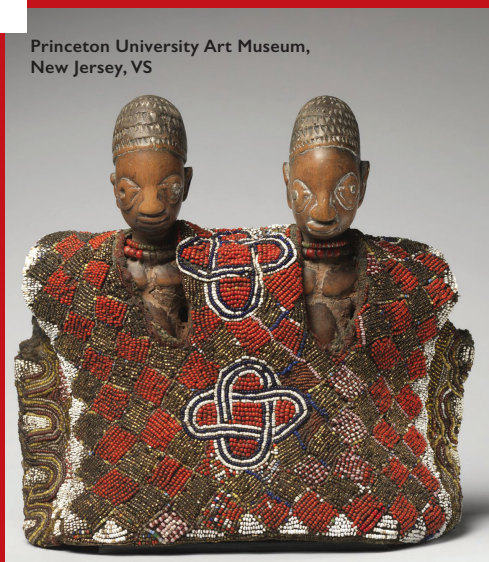
In het tweede nummer
van Tribale kunst,
dat begin juni verschijnt,
staat een artikel van
Aad van den Ende over de
Ibeji van de Yoruba, maar
dan specifiek mét mantel.
Op deze en de volgende pagina
vast een voorproefje
van manteldragende Ibeji uit
verschillende musea.

Museum
of Fine Arts,
Houston, VS

UIT DE VERENIGING

Nog meer Ibeji mantels

Teruggave Benin Brons Museum de Fundatie

Het Nationaal Museum van Wereldculturen heeft besloten een aantal Benin bronzen uit haar collectie terug te gaan geven aan Nigeria. Martin Lagrain legt in zijn artikel in het komende nummer van Tribale kunst uit welke dilemma's daarbij spelen.

Ook het museum de Fundatie in Zwolle heeft aangekondigd de Benin plaquette, die zij in haar bezit heeft, terug te gaan geven. In november 2024 kondigde Beatrice von Bormann, directeur van Museum de Fundatie, bij het hof van de Oba in Benin City aan dat het museum het werk uit eigen beweging en zonder voorwaarden zal restitueren.

De plaquette toont een mudfish, de Afrikaanse meerval (*Clarias gariepinus*), het symbool van de wedergeboorte in de Edo cultuur (de oorspronkelijke bevolking van het koninkrijk Benin).

Alvorens de plaquette teruggaat, organiseert het museum in 2026 een tentoonstelling. Naast de plaquette wordt door middel van het werk van hedendaagse kunstenaars de continuïteit van de kunst van de Edo centraal gesteld: ondanks de grootschalige plunderingen zijn de eeuwenoude tradities nog steeds springlevend.

Museum de Fundatie onderstreept met deze restitutie het belang van rechtvaardigheid en dialoog in de omgang met koloniaal erfgoed.

Mudfish, (Edo, Koninkrijk van Benin, Nigeria), 1500 - 1699, 43 bij 18 cm, Collectie Museum de

Sokkel tips

Voor veel verzamelaars is het op een voetstuk plaatsen van objecten uit hun collectie een uitdaging. Het vinden van iemand die sokkels op maat maakt, is niet eenvoudig en zeker niet goedkoop. Vooral bij de wens om veel voorwerpen op een sokkel te zetten, is het handig om naar alternatieven te zoeken. De redactie van Footprints heeft samen met Aad van der Ende een aantal mogelijkheden op een rij gezet.

Sokkels van steen

De Beeldhouwwinkel levert stenen sokkels in vele maten van gepolijst hardsteen, graniet, zwart basalt of serpentliniet. Er zijn vestigingen in Den Haag en Zutphen, maar via de webshop kan ook besteld worden, zie: [Sokkels van Steen](#)

Sokkels van zwart marmer met een gat van 9 mm en een tegengat van 25 mm, kijk eens bij [Arts and Crafts Holland](#) of bezoek de winkel in de Goorn (NH).

Een andere mogelijkheid zijn de marmeren blokken, die gebruikt worden voor het maken van sportprijzen. Deze zijn los te koop, hebben aan de bovenzijde een groot gat en aan de onderzijde een nog groter gat om de beker vast te schroeven. Voor voorwerpen waar een grote pin nodig is kan dit een oplossing zijn. Zie: [Van Zanden Sportprijzen](#)

Andere adressen voor stenen sokkels:

[Keramikos](#) in Haarlem levert zwart granieten sokkels.

In Soest zit de [Hazelaar art supplies](#) voor sokkels tot 20 x 20 x 80 cm

Houten blokken

Houten blokken zijn vooral bekend als speelgoed, maar ze zijn ook los verkrijgbaar. Zo zijn bijvoorbeeld houten kubussen van 3 tot 10 cm verkrijgbaar bij [houten blokken](#) of blokken van beukenhout van 12 x 6 x 6 cm bij [Bol.com](#)

Metalen sokkels met en zonder pin

Sokkels van metaal met een pin worden voor allerlei doeleinden aangeboden zoals het maken van bloemsierwerk, het maken van poppen/figuren in kunststof en voor beeldhouwwerken. De metalen voeten met pinnen zijn er in velerlei maten en de voet is van dun plaatijzer tot enkele millimeters dik.

De Beeldhouwwinkel levert ze van 12 x 12 cm tot 25 x 25 cm [KAPRA beeldhouwwinkel.nl](#)

De Firma Creativ levert kleine metalen blokjes van 4 x 4 x 1 cm waar dunne pinnen van 2 mm dik en 20 cm lang bij geleverd kunnen worden. Voor kleine of dunne objecten mogelijk meer geschikt dan vaste pinnen, die vaak dikker zijn. Zie: [Metalen Voet](#)

Sokkeltips deel 2

Stalen sokkels, in de maten 8 x 8, 10 x 10, en 12 x 12 cm met vier vilten voetjes, waar een ijzeren staaf in geschroefd kan worden zijn vanaf €9,00 verkrijgbaar bij [Baasign](#)

Andere adressen voor metalen sokkels:

Hobbywinkel de Kwast: [ijzeren pin op voet](#)

Hobbywinkel Powertex: [Sokkels](#)

Andersoortige sokkels

Er zijn kant en klare ijzeren sokkels verkrijgbaar voor maskers (ik vond er meerdere op Etsy uit Polen!) en sokkels van 10 x 10 x 39 cm met een ophanghaak zoals: [HerbersLifestyle](#)

Sokkels voor maskers van 32, 42, 52 en 62 cm hoog zijn verkrijgbaar bij [Amazon.nl](#)

[Bodemschat](#) heeft vooral sokkels van plexiglas. Zij zijn ook elk jaar aanwezig op de Verzamelaarsbeurs in Utrecht.

Lijmen, boren of ...?

Het aanbrengen van een lijm of het boren van een gat om een object op een sokkel te plaatsen zal niet iedere verzamelaar aanspreken.

Er zijn lijmsoorten die makkelijk te verwijderen zijn, zoals fotolijm (Collal, Lero). De verbinding is dan niet zo stevig als met een traditionele lijm.

Een andere mogelijkheid het gebruik van dubbelzijdig klittenband of nano tape. Je beeldje zit dan stevig vast, maar je kunt het ook zo weer verwijderen.

Wilt U toch liever iemand die het sokkelen voor U doet, dan kunt u contact opnemen met:

Werner Rem in Amsterdam werner.rem@euronet.nl maakt o.a. metalen sokkels op maat.

Maarten van Straaten in Den Haag, 06-10453407, maakt o.a. metalen sokkels op maat.

Kent u andere mogelijkheden of technieken, dan horen we dat graag.

UIT DE VERENIGING

Een vondst op de Koningsmarkt door Jaap Goedemoed

Op een grote plek op de chique Apollolaan, niet ver van de Beethovenstraat, had de *Preparatenshop* uit Wageningen een plek gevonden met etnografica van de laagste categorie. Vanaf 5 euro waren er al objecten te koop, de grotere beelden en maskers waren een paar tientjes. Ik zag veel mensen met de goedkope etnografica weglopen, handenvol. Toen ik nog wat beter keek, was ik verbaasd: zag ik daar nu ook een gekrompen hoofd uit het Amazonegebied? Thuisgekomen las ik in Wikipedia dat het procedé om tot een gekrompen hoofd te komen erg bewerkelijk is. De schedel moet eerst verwijderd worden. Het was best wel gruwelijk om te lezen.

Ik vind het schokkend om te zien dat menselijke resten gewoon op Koningsdag op straat worden aangeboden en verkocht. [In zijn webshop bood Preparatenshop ook een bewerkte schedel uit Papua-Guinea aan voor € 900.] Stuitend dat, terwijl etnografische musea bezig zijn om etnografische objecten van humane afkomst naar het land van herkomst te retourneren (om daar bijvoorbeeld begraven te laten worden), etnografische firma's/handelaren gewoon etnografische objecten van humane afkomst op het volksfeest Koningsdag op straat verkopen.

Uw reactie stellen we zeer op prijs : Jaap Goedemoed
j.goodemoed@upcmail.nl
en graag een afschrift naar [Footprints](#)

ACTIVITEITEN VAN LEDEN

Webshop John van Doren

Ons lid John van Doren heeft zijn webshop *Johnspecialobjects* een opfrisbeurt gegeven. Tribale stukken en trade art zijn van elkaar gescheiden en er is een nieuwe categorie met ancient-art toegevoegd. Het aanbod wisselt voortdurend en de prijs/kwaliteit verhouding beschouwt hij als zijn grote troef. Er is een ruim aanbod Afrikaanse etnografica vaak verkregen uit privé collecties. Ook veel aanbod uit Nepal waaronder top ghurra's, en objecten uit Papoea Nieuw Guinea, China, Mexico, Egypte, Romeins etc. Neem eens een kijkje! www.johnspecialobjects.nl

ACTIVITEITEN VAN LEDEN

Open ateliers Westelijke Eilanden bij Roeland Hoekstra en Ineke Eising

Ook deze lichting doen Roeland en Ineke tijdens het Pinksterweekend mee met de open atelier route op de Westelijke Eilanden in Amsterdam.

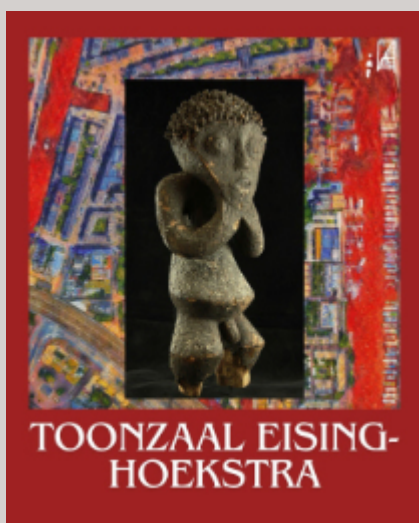
Tegen de stroom in roeiend proberen wij daar kunstliefhebbers te laten zien waar kunstenaars begin 1900 een deel van het nieuwe kijken leerden.

Ook nodigen wij hen uit om te ervaren dat er in de culturen van Afrika zo veel meer valt te beleven dan het roofkunst verhaal.

Jullie, mede verzamelaars, nodigen we uit om te grasduinen in onze collectie, rond te neuzen in onze bibliotheek en in gesprek te raken over kunst.

Tot binnenkort
Ineke Eising & Roeland Hoekstra
Realengracht 104
Amsterdam

Meer informatie over wat er dat weekend zoal te beleven valt op: <https://oawe.nl/>

EXTERNE AGENDA

Krokrokti verentooi in het Musée des Confluences in Lyon

In het herfstnummer van Tribale Kunst komt een boeiend artikel over een mythische, reuze vedertooi van de Kayapo-indianen uit Brazilië. Het toeval wil dat dit jaar in het Musée des Confluences in Lyon in de tentoonstelling *Amazonies* ook een dergelijke tooi te bewonderen is.

Dit prachtige museum is sinds 2014 gevestigd in een zeer futuristisch gebouw op een eiland in de Rhône en is een bezoek zeker waard. Het huidige museum bevat de collecties van het vroegere museum voor natuurgeschiedenis, het museum van Aziatische kunst Guimet en het koloniaal museum van Lyon. Er is een verzameling Oceanië en een bijzonder collectie Amerika met objecten van voor en na de komst van Columbus.

De speciale tentoonstelling over het Amazonegebied is te zien tot 8 april 2026. De tekst bij de tentoonstelling luidt: 'De tentoonstelling nodigt u uit om het Braziliaanse Amazonegebied te ontdekken door de ogen van de bewoners van drie dorpen. U ziet hoe zij in de hedendaagse wereld strijden voor hun bestaansrecht. Hun woorden getuigen van knowhow, maar tonen ook tradities, maar ook de strijd om hun identiteit te behouden.

Het museum is dinsdag tot en met zondag geopend van 10.30 tot 18.30 en heeft een eigen parkeermogelijkheid. Zie: [museedesconfluences](https://museedesconfluences.org/)

EXTERNE AGENDA

Zie ook de TKC website

Wereldmuseum Amsterdam: *Onvoltooid verleden: teruggegeven, houden, of ... ?*

Info [KLIK hier](#)

Te zien vanaf 9 mei 2025

Wereldmuseum Leiden: *In de ban van goud*

Ontdek hoe goud culturen verbindt, verhalen vertelt en zintuigen prikkelt.

Info [KLIK hier](#)

Wereldmuseum Rotterdam: *Ontdek de kunst van het maken in Made in China*

Elke zondag t/m 31 augustus biedt Wereldmuseum Rotterdam een gratis rondleiding door de tentoonstelling *Made in China*.

Info [KLIK hier](#)

Africa Museum Tervuren: *Weergaloze kunst*

Vier vitrines met een veelzeggend overzicht van de artistieke productie van maskers, beelden, ivoorsnijwerk en gebruiksvoorwerpen. Een boekje begeleidt de tentoonstelling. Het is [nu](#) te downloaden

Ook is er het boek: *Weergaloze Kunst*. Betoverende objecten uit het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika € 25

Info [KLIK hier](#)

Humboldt Forum Berlijn: *Histories of Tanzania*

Tijdens de Duitse koloniale overheersing maakte wat nu Tanzania is deel uit van de kolonie die bekend staat als "Duits Oost-Afrika" (1884/85-1918/19). Tijdens het kolonialisme werden duizenden culturele bezittingen naar Duitsland gebracht.

Tot maandag 24 november 2025

Info [KLIK hier](#)

Musée Quai Branly Parijs: *Missie Dakar-Djibout (1931-1933)*

Tussen 1931 en 1933 doorkruiste de "Etnografische en taalkundige missie Dakar-Djibouti" veertien Afrikaanse landen. Onder leiding van de Franse etnoloog Marcel Griaule experimenteerde het met nieuwe methoden van etnografische onderzoeken en collecties.

De folder vindt U [hier](#)

Catalogus Mission Dakar-Djibouti: contre-enquêtes €34

Tot en met zondag 14 september 2025

Info [KLIK hier](#)

W E B S E L S

Ingo Barlovic

Ingo Barlovic heeft een youtube-kanaal waar hij allerlei zaken omtrent tribale kunst bespreekt en laat zien. De site heeft 91 video's over bijvoorbeeld het Parcours de Mondes in Parijs, de veilingen bij Christies en Zemanek, diverse musea en enige boekbesprekingen.

In zeven minuten leidt Barlovic u door de permanente tentoonstelling van de koninklijk- en tribale kunst van Kameroen in het Humboldt Forum in Berlijn. zie: [Kameroen](#)

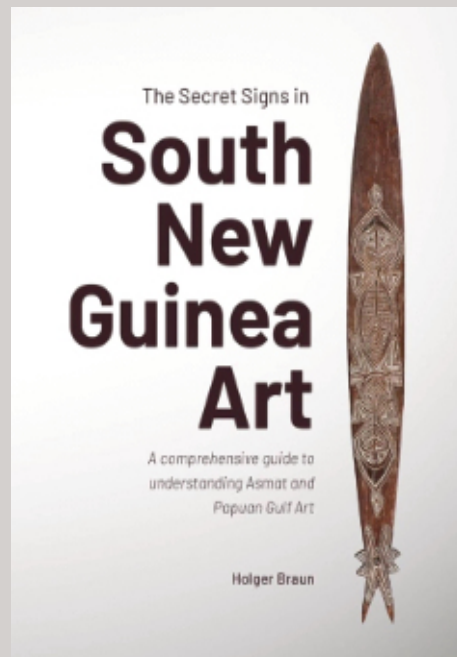
Foto wikimedia Frank Liebig

BOEKEN

Nieuw Guinea en Adinkra

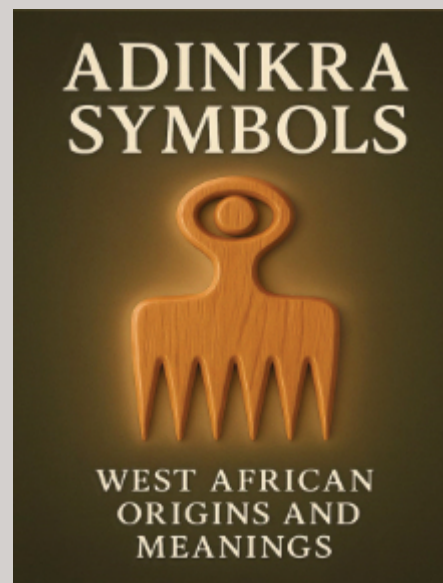
**The Secret Signs in South
New Guinea Art**
Dr Holger Braun
May 31, 202

A comprehensive guide to
understanding Asmat and
Papuan Gulf Art
Paperback €95

**Adinkra Symbols, West
African Origins And Meanings**
Fritz Richard

Unlock the wisdom of
Adinkra—powerful visual
symbols rooted in the culture
and spirituality of West Africa
Hardcover – April 30, 2025
€ 50

BOEKEN

Moba en stenen bijlen

MÉMOIRE MOBA

Tekst en foto's door Pierre Amrouche

Van 1991 tot 2023

doorkruiste Pierre Amrouche het Moba-land en verzamelde hij documenten en foto's waarop dit boek is gebaseerd,

Formaat: 22 x 28 cm 156

pagina's 150 illustraties in

kleur en zwartwit : juli 2024

€ 40,00

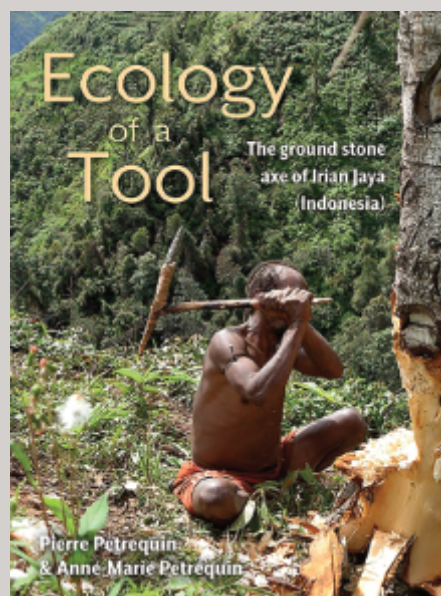

Ecology of a Tool The ground stone axes of Irian Jaya (Indonesia)

Pierre and Anne-Marie Petrequin

Oxbow Books 336 Pages, 216 x 279 mm, b/w and colour

€ 55

Footprints is de nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur en wordt zes keer per jaar aan de leden verzonden.

Voor €55,00 per jaar bent U lid en ontvangt U ook ons kwartaalblad.

Uitschrijven van deze nieuwsbrief kan door het sturen van een mail naar:

tribalekunstencultuur@gmail.com